

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในท้องที่อำเภอเมืองเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 5,718 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2545) ในการเลือกตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ (Systemetic Sampling) จากทะเบียนรายชื่อผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน 307 ตัวอย่าง ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลข้อมูลในการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ รวมถึงขอความร่วมมือจากสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองเชียงใหม่ 1 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองเชียงใหม่ 2 ในการแจกแบบสอบถามให้ผู้ประกอบการขณะมาขึ้นแบบแสดงรายการในรายที่ไม่ได้รับแบบสอบถามกลับมา ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 294 ราย คิดเป็นร้อยละ 95.8

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้เสียภาษี ข้อมูลความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการเกี่ยวกับวิธีการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ข้อมูลตัวกำหนดที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยเก็บรวบรวมจากผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในท้องที่อำเภอเมืองเชียงใหม่

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลจากเอกสารที่ทางราชการจัดทำขึ้น อาทิ จำนวนผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มทั้งหมดในท้องที่อำเภอเมืองเชียงใหม่ และจำนวนผู้ใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยรวบรวมจากสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองเชียงใหม่ 1 สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองเชียงใหม่ 2 และสำนักงานสรรพากรภาค 8

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่แบบสอบถาม (questionnaire) โดยคำถามมีลักษณะแบบปลายปิด (close - ended question) และแบบปลายเปิด (open - ended question) ซึ่งแบ่งออกเป็น

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ ได้แก่ ประเภทของผู้ประกอบการ ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการ อายุของผู้ประกอบการ เพศของผู้ประกอบการ ประเภทของกิจการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกิจการ ความสะดวกในการเดินทางมาชำระภาษี การมีคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต การใช้บริการของสำนักงานบัญชีเป็นผู้ยื่นแบบและชำระภาษี

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการเกี่ยวกับวิธีการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งแต่ละข้อจะให้เลือกว่าทราบหรือไม่ทราบ ให้คะแนนสำหรับคำตอบว่าทราบ 1 คะแนน และให้ 0 คะแนนเมื่อตอบว่าไม่ทราบ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามตัวกำหนดที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือตัวกำหนดที่ตัดสินใจใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (สำหรับผู้ใช้บริการ) และตัวกำหนดที่ไม่ใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (สำหรับผู้ใช้ที่ไม่ใช้บริการ) ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยให้เรียงลำดับที่ความสำคัญ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามปัญหาและอุปสรรคของการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยสอบถามเฉพาะผู้ใช้บริการแล้วเท่านั้น ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยให้เรียงลำดับที่ความสำคัญ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปรผลการวิจัย โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความเรียบร้อย แล้วนำมาจัดระเบียบข้อมูล โดยนำข้อมูลมาลงรหัส และจัดบันทึกตารางลงรหัส โดยนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) ซึ่งสถิติที่ใช้ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percent) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปของตาราง ใช้ในการพรรณนาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ ได้แก่ ประเภทของ

ผู้ประกอบการ ประเภทของการประกอบกิจการ อายุของผู้ประกอบการ ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการ รายรับของกิจการต่อเดือน ความสะดวกในการเดินทางมาชำระภาษี การมีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และการติดตั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การมีสำนักงานบัญชีเป็นผู้ยื่นแบบและชำระภาษี

ส่วนที่ 2 การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percent) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปของตาราง ใช้ในการพรรณนาความเข้าใจของผู้ประกอบการเกี่ยวกับวิธีการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

ส่วนความรู้ของผู้ประกอบการเกี่ยวกับวิธีการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยได้ออกแบบสัมภาษณ์โดยประยุกต์ให้เลือกตอบ 2 ระดับ โดยกำหนดน้ำหนัก คำตอบการให้คะแนนตามวิธี Arbitrary Weighting ของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2540) กำหนดน้ำหนัก คำตอบเป็นคะแนนไว้ดังนี้ เลือก = 1 และไม่เลือก = 0

สำหรับเกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณ อาศัยหลักของ Millers (1970) (บุญชม ศรีสะอาด, 2540) กำหนดขนาดของชั้นจากค่าคะแนนเฉลี่ยช่วงชั้น (Weight Mean Score) ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 0}{3} = 1.67 \approx 2$$

ซึ่งสามารถแบ่งช่วงคะแนนระดับความรู้เกี่ยวกับการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ดังนี้

คะแนนระหว่าง 4.01 – 5.00 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในระดับมาก

คะแนนระหว่าง 2.01 – 4.00 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 0.00 – 2.00 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในระดับน้อย

วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าร้อยละ (Percent) ซึ่งแต่ละข้อจะให้เลือกตอบว่าทราบหรือไม่ทราบ ให้คะแนนสำหรับคำตอบว่าทราบ 1 คะแนน และให้ 0 คะแนนเมื่อตอบว่าไม่ทราบ

ส่วนที่ 3 การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percent) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปของตาราง ใช้ในการพรรณนาตัวกำหนดที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ตัวกำหนดที่ตัดสินใจใช้บริการขึ้นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (สำหรับ ผู้ใช้บริการ) และตัวกำหนดที่ไม่ใช้บริการขึ้นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบ อินเทอร์เน็ต (สำหรับผู้ที่ไม่ใช้บริการ) ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยให้เรียงลำดับที่ความ สำคัญ

ส่วนที่ 4 การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percent) แล้วนำเสนอ ข้อมูลในรูปของตาราง ใช้ในการพรรณนาปัญหาและอุปสรรคของการขึ้นแบบแสดงรายการภาษี มูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยสอบถามเฉพาะผู้ให้บริการแล้วเท่านั้น ซึ่งสามารถตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ โดยให้เรียงลำดับที่ความสำคัญ

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้สถิติแบบ ไคสแควร์ (Chi - square Test) (ชูศรี วงศ์ใหญ่, 2527 : 219) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มีสูตรดังนี้

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

โดยที่ O_{ij} = จำนวนความถี่ที่สังเกตได้ (Observed Frequency)

E_{ij} = จำนวนความถี่คาดหวังที่คำนวณได้ (Expected Frequency)

r_i = ผลรวมของ O_{ij} ที่เกิดจาก Row ที่ i

c_j = ผลรวมของ O_{ij} ที่เกิดจาก Column ที่ j